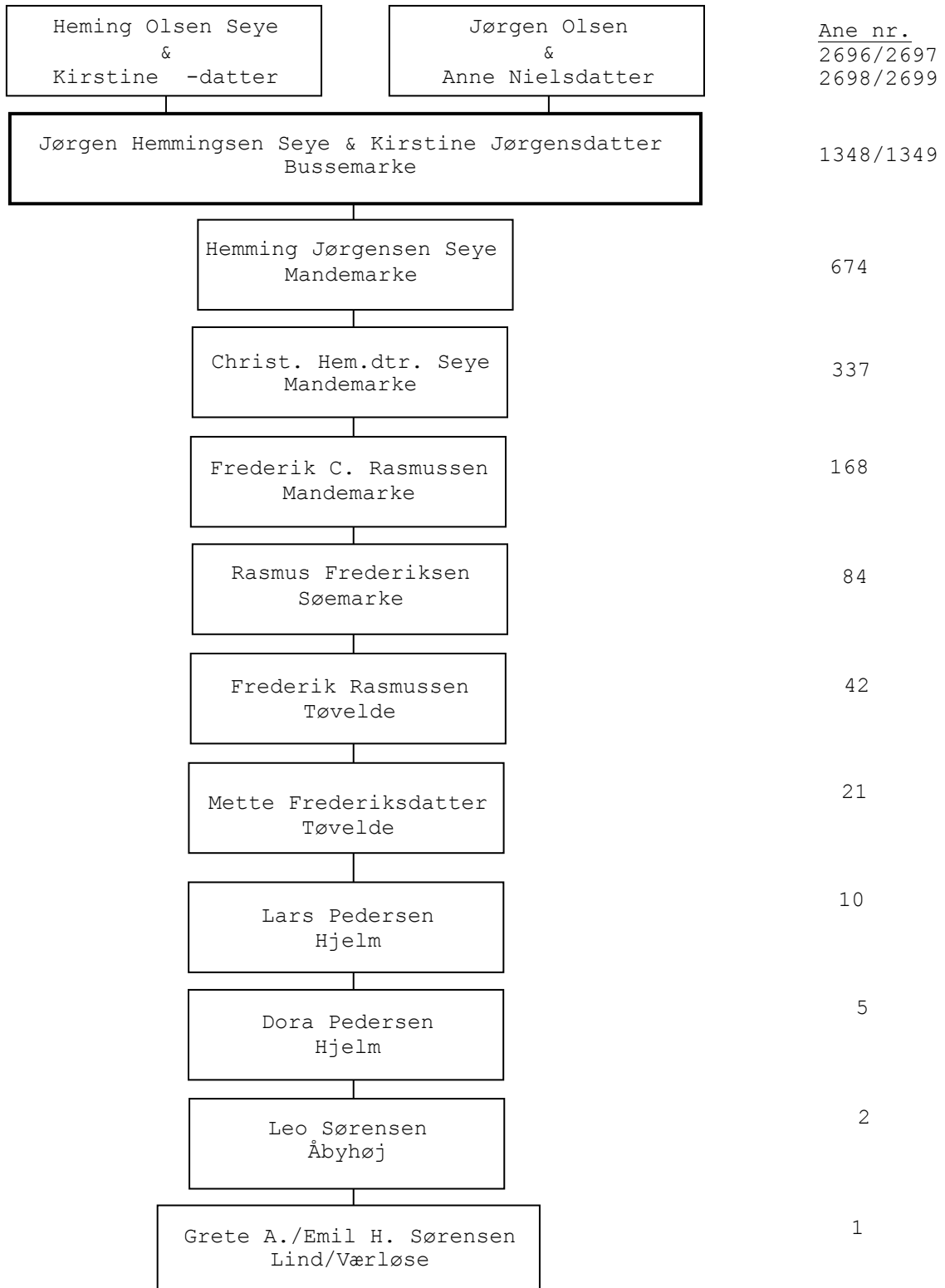

Indholdsfortegnelse

Side

Kort overblik	2
Tidsbillede	3
Jørgen Hemmingsen Seye og Kirstine Jørgensdatter	4
Oversigt over kildemateriale	10
Kildemateriale	12

JØRGEN HEMMINGSEN SEYE & KIRSTINE JØRGENDATTER

Jørgen Hemmingsen Seye er født i Bussemarke omkring 1626 som søn af gårdmand Hemming Olsen Seye og Kirsten -datter.

Kirstine Jørgensdatter er født i Mandemarke omkring 1632 som datter af Jørgen Olsen og Anne Nielsdatter.

Jørgen Hemmingsen Seye og Kirstine Jørgensdatter bliver gift i 1655. De bosætter sig Bussemarke. Her får de 1 søn i 1656. Jørgen Hemmingsen Seye dør i Bussemarke i 1693, Kirstine Jørgensdatter samme sted i 1712.

Tidsbillede**Landsbyskolen i Fakse**

Omkring 1650 var der ingen regelmæssig skolegang for den almindelige danskers børn. Undervisningen af børnene bestod mest i højtlæsning ved præst og degn og indterpning af kristne læresætninger.

Men præster og degne begyndte at oprette læseklasser i kirkeladerne eller i degneboligerne, og herremænd ydede pengegaver, så de omkringliggende sogne kunne holde skolemestre.

I årene omkring 1640 byggede og bekostede præsten Rasmus Svendsen i Fakse på Sjælland således opbygningen af en lokal landsbyskolebygning. Efter færdiggørelsen hensatte han desuden en sum til underhold af en skolemester.

Hvor der på landet ikke var andre muligheder, betalte mere velstående bønder for undervisning af deres børn til omløbende degne eller blot skikkelige folk, der ville lære læsning fra sig.

Undervisningsmuligheder var dog ikke nok. I mange hjem var børnene en nødvendig arbejdskraft, og skolegang kunne kun komme på tale, når denne arbejdskraft kunne undværes.

Kilde: Gyldendal & Politikens "Danmarkshistorien, bind 8".

Jørgen Hemmingsen Seye og Kirstine Jørgensdatter

Jørgen Hemmingsen Seye er vokset op hos sine forældre i Bussemarke sammen med 9 søskende, heriblandt Hemming Hemmingsen Tømmermand (ane nr. 2658) og Kirsten Hemmingsdatter Seye (ane nr. 1353).

Kirstine Jørgensdatter er vokset op hos sine forældre i Mandemarke sammen med 4 søskende, heriblandt Sidse Jørgensdatter (ane nr. 1501) og Oluf Jørgensen (ane nr. 1358).

Jørgen bliver gift 1. gang før 1655. Med hvem vides ikke. Han får i dette ægteskab 1 søn:

1. Heming Jørgensen Seye, begr. 1655, 3.jan.

Jørgen og Kirstine bliver gift i 1655, han ca. 29 år og hun ca. 23 år gammel, i Magleby kirke:

De bosætter sig i Bussemarke, hvor Jørgen bliver gårdmand på gård nr. 23 på lidt over 5 tønder hartkorn.

Her får de en søn :

2. 1656, 2.mar. - **Hemming Jørgensen Seye.**

Fadderne ved sønnens dåb er næsten alle Jørgen's søskende eller svogre:

- Kirstine Hemmingsdatter, gift med Hans Jensen i Stubberup,
- Oluff Hemmingsen Seye,
- Carsten Pedersen i Skovhuse, gift med Ellen Hemmingsdatter,
- Buoldt Hemmingsdatter, gift med Laurids Samsing i Mandemarke,
- Hemming Hemmingsen Tømmermand's hustru i Busene.

I 1657 har gården en besætning på

- 15 heste, køer og ungkvæg,
- 34 svin, får og lam, og
- 3 bistokke.

Efter ophøret af svenskernes besættelse har gården i 1660

- 18 heste, køer og får.

Samme år har Jørgen sået 2 tønder rug, 3 tønder byg og 1 skæppe ærter, og betaler 2 skæpper rug og 3 skæpper i landgilde.

I 1662 tjener en brorsøn Hans Hansen Seye og en pige Kirsten Pedersdatter på gården. Året efter, da Hans er afgang ved døden, må Kirsten i kirken bekende, at de "haffuer afflet et barn med huer andre".

Sønnen Hemming Jørgensen Seye (ane nr. 674) gifter sig i 1680 med Maren Jeppesdatter (ane nr. 675) fra Råby.

I 1685 har gården, der består af 45 fag hus (1 fag er afstanden mellem to af de lodrette stolper i et bindingeværkshus), en besætning på

- 4 heste, 4 hopper, 1 føl,

- 7 køer, 4 kalve,

- 7 får, 5 lam,

- 8 svin,

- 10 høns, og

- 31 gæs.

10 år senere udgøres gården af 3 længer:

- 1 længe mod syd på 18 fag,

- 1 længe mod vest på 6 fag, og

- 1 længe mod nord på 20 fag.

Jørgen dør i midten af 1693, 68 år gammel.

Kirsten gifter sig igen, i begyndelsen af 1696, med Christen Hansen fra Keldbylille.

Året efter er Christen Hansen blandt de bønder, der indgiver klager over Hestgardens overgreb, både over for ham og over for hans forgænger på gården.

Der indgives 2 slags klager:

- Almindelige eller generelle klagemål og besværinger, og

- Particulaire klagemål og besværinger.

Christen er medunderskriver på en klage af den førstnævnte type indeholdende 60 klagepunkter.

Blandt de øvrige underskrivere er:

Hans Seye

Niels Jespersen,

Svend Larsen,

Peder Raa,

Hemming Seye,

Hans Hansen Seye,

Christen Hansen,

Jørgen Hansen,

Lars Nielsen.

Blandt klagerne findes følgende vedrørende Jørgen Hemmingsen Seye:

Budsemarke.

Kvartermester Casper Køning, som nu er kornet under Major Lützaus kompagni, kom en gang ind til sal. Jørgen Seye, og af fri forsæt brød 2 de af hans døre op, og slog 2 de øltønder i stykker, så øllet løb ud på gulvet. Samme gang havde han tvende korporaler med sig, som var korporal Biermann og korporal Rabe, og skete det foruden nogen given årsag, udi mandens fraværelse.

Tredingsfogden Lauridts Hald (ane nr. 1498) og sal. Jørgen Seyes enke havde engang en seng ude på Nygaard et halvt år, og derudover blev sengeklæderne ganske fordærvede. Tilmed mistede sal. Jørgen Seyes enke 1 hørgarns lagen og et pudevår, som hun aldrig fik noget vederlag for. Nok havde sal. Jørgen Seyes enke selv en seng ude på Nygaard 1 helt år, og der hun fik den tilbage igen var klæderne ganske i stykker og slet fordærvede; og der kom garden som nødte os til at vi måtte levere vore klæder fra os til Nygaard.

Underskrevet af blandt andre Christen Hansen.

Christen er også medunderskriver af 2 particulaire klagemål, og indsender af et der er helt personligt

1. patriculaire klagemål lyder således:

Højædle og højvelbårne herrer kongelige Majestæts Commissarier (= kommissærer), vores gunstige patroner.

Vi underskrevne mænd har opbjerget på kongelige majestæts vegne 15 møllestén, som blev fragtet for en skipper ved navn Jonas Nyemand, som strandet her for landet med alt hvis han havde. For samme 15 møllestén har kongelige majestæts ridefoged Christian Arentsen lovet os billig bjergeløn. På kongens vegne har han derfor givet seksten rigsdaler 2 Mk., hvorfor vi har haft stor besværing med at tage dem op på havets bund på en favn vand, og har forstrakt vore heste til at bjerge dem på land med. Dette arbejde har vi været 12 mand om at bjerge dem. I lige måde gives os så til kende for de højædle herrer at samtlige Magleby sogns mænd har hugget kongelige majestæts "Seckepibe" op som strandet her under klinten, og kørt det til Steege til ridefoged Christian Arentsen, som han har tvunget dem til at ophugge tillige med andre sognemænd, og kørt det til Steege uden nogen bjergeløn. Hvis jern som der i skibet befandtes, stort og småt, bolte og søm der fandtes i, har kongelige majestæts ridefoged Christian Arentsen's tjenere stået på vraget at annamme hver spiger og søm, som blev hugget ud af bijnderne, så vel som en tømmermand var tilsat af ridefogden at have opsyn, at tømmeret blev således ophugget, at det kunne blive til nogen nytte. Tillige med Laurs Hald og Anders Bechmand har været tilsat at stå dagligdags over bijnderne og set til med dem at de intet bortstjal af spiger eller søm; og bøndernes lommer blev visiteret af ridefogdens tjenere ved aften, når bijnderne gik af vraget. Dette befindes i sandhed som vi underskrevne mænd vedstår med vores egne hænders underskrift. Vi forbliver de høje herrers allerunderdanigst ydmygeligst skyldigste tjenere altid.

Budsemarke, d. 9.maj 1697.

Laurids Hald, Anders Bechmand, Christen Hansen, Niels Hansen, Oluf Nielsen.

2. patriculaire klagemål lyder således:

Anlangende kvartalsskatten som angår fra nov. 96 til feb. 97 beregnet dem, som intet i den tid garden har udgivet, er beregnet årlig af en tønne hartkorn fem Slettedaler, som vi fattige mænd umuligt kan udgive, eftersom der intet i vores fattige bo befindes til den påkrævede kvartalsskat, som nu af os skal betales, og trues med streng påfølgende eksekution på deres jorddrivelse. Herfor årsages vi forarmede fattige mænd af samtlige Magleby sogns at andrage vores nøds andragelse for de højædle herrer i allerdybest underdanigste ydmyghed, at de ville os fattige mænd i nåde anse vores armod nogen hjælp og forhjælpe os med deres nådige bøn for os til vor nådige kongelige majestæt, at vi måtte blive benådet på denne hårdt pålydende kvartalsskat, eftersom vi ingen midler ved til skattens udlæg, med mindre de vil tage i stedet for skatten af vores fattige kreaturer, kvæg og bæster, som hos os befindes.

Jørgen Michelsen, Rasmus Rasmussen, Rasmus Olufsen, Saxe Svendsen, Rasmus Jørgensen, Christen Hansen.

3. patriculaire klagemål lyder således:

Højædle og højvelbårne herrer kongelige Majestæts Commissarier.

Jeg fattige mand andrager for de højædle herrer den store uret, som jeg, tillige med en anden ungkarl, nemlig Curt Jepsen, er vederfare af ridefogden Christian Arentsen, der jeg var 21 år gammel, idet han tog mig fra min gamle stakkels fader, ved navn Hans Christensen, boende i Taastrup. Den anden karl blev også tvunget til de 1½ ødegård i Tøvelde ved midsommers tid, og ridefogden ved bøndernes arbejde havde ladet jorden beså til de 1½ ødegård; men der kornet var indhøstet, måtte vi straks udtærsk kornet, og en del af det måtte vi levere til garderne i deres beholdning, hvad de skulle have af gårdene. Det øvrige måtte vi føre til Stege, at levere det på magasinhuset. Også havde han leveret os 3 gamle bæster, og et ungt, som vi skulle harve vintersæden i jorden med, når den af bønderne var drevet. Der nu kornet alt sammen var udtærsket, og vi fattige karle havde ganske intet til at fortære, og det var noget vel langt fra vore forældre, thi nødtes vi til af hungers nød at gå hjem til vore forældre om noget til livets ophold, thi ridefogden ville ingenlunde hjælpe os med noget til gårdenes fornødenhed og til vores ophold; da lod han os ved tredingsfogden, Niels Andersen, tillige med sin egen tjener indføre til Steege påskeaften. Og der vi kom til Steege, da lod han os sætte i arrest hos gevalgeren, og sad vi der så i 8 samfulde dage. Da kom min fader, tillige med den anden karls stiftfader, til ridefogden, og hørte om der var ikke råd til at vi måtte komme ud af arresten. Da gav han os løs, og tvang os så til en anden ødegård, som var forsidt og ganske øde, i den samme by som vore forældre boede; og den gård måtte vi tage foruden nogen tilsætning. De to gamle bæster, som jeg fik til den gård vi var først tilsat, de døde kort derefter, så gamlæ var de, som jeg lovligen kan bevise. Og var vi begge ved den gård, som vi sidst måtte antage, indtil på 5 te år. Og straks der vi kom til den, da måtte vi give hver af os til garden 15 Mk til standkvarters penge. Medens vi var ved den samme gård, da opbyggede vi 15 fag hus, tilmed lod vi opsætte en esse og en bagerovn, med alt som hører til en ildhuslænge. Vi nød ikkun ganske ringe hjælp af ridefogden til samme gårds opbyggelse, men måtte tilskaffe os

hjælp hvor vi den bedst kunne bekomme. Og der jeg fattige karl overgav min del af gården til den anden karl, måtte jeg give ham halvgårdens tilsætning, med fuld sæd, 2 de bæster, som jeg købte for mine egne penge, og andet mere som vi selv indbyrdes kunne komme til rette om. Og der jeg kom til den gård i Budsemark, som jeg nu ibor, da måtte jeg give ridefogden Sr. Christian Arentsen 16 Sl.dlr. til gårdfæstning, som jeg udi al sandhed kan bevise. Og han har ikkun skrevet i fæstebrevet 3 S.dlr. Af denne min allerunderdanigste indgivelse kan de højædle og velbårne herrer vide, hvorledes at ridefogden Sr. Christian Arentsen har holdt hus med mig fattige mand. Jeg allerydmygst vil have de fromme herrer den gode Gud i vold befalet.

Budsemarke, d. 9.maj 1697.

Af de højædle og velbårne herrer allerunderdanigst og beredvilligst. Christen Hansen.

Samme år har gården følgende besætning:

6 heste, 4 køer, og 8 får.

Ved udbetaling af erstatninger i 1708 efter Hestgardens overgreb fra 1685 til 1697 modtager Kirsten og sønnen Hemming hver halvdelen af Jørgen's erstatning på lidt over 8 Rigsdaler for årene 1685 til 1696, mens Christen Hansen modtager en erstatning på lidt over 4 Mark for året fra 1696 til 1697.

Kirsten dør i 1712, 81 år gammel.

Christen Hansen gifter sig kort efter igen, med Boel Cathrina Christiansdatter fra Stubberup.

Forlovere er sønnen Hemming Jørgensen Seye og Jeppe Lauridsen Hald (søn af ane nr. 1498).

Oversigt over kildemateriale

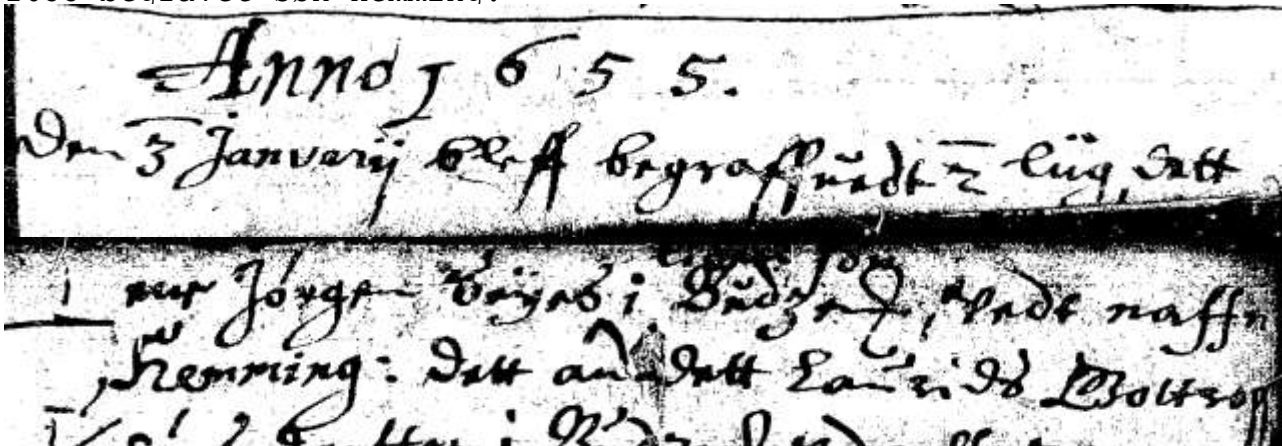
1. Kirkebøger for Magleby sogn	1645 -
2. Lensregnskaber, Stegehus Len	1596 - 1661
3. Møns amtsregnskaber	1661 - 1796
4. Diverse sager vedr. Møn og dens inddeling til ryttergods	1684 - 1690
5. Justitsprotokoller, Mønbo Herred	1685 -
6. Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer	1691 - 1697
7. Opmålingsforretninger og hartkorns- beregninger angående Møn og Bogø	1697 - 1698

I det følgende refererer tallene i ( ) til ovennævnte kilde-
materiale-numre.

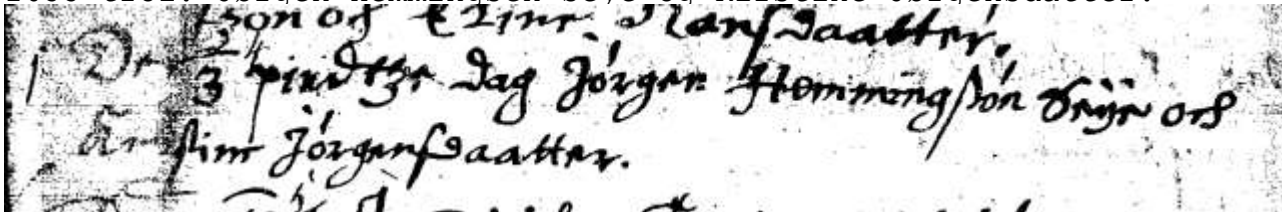

Kildemateriale

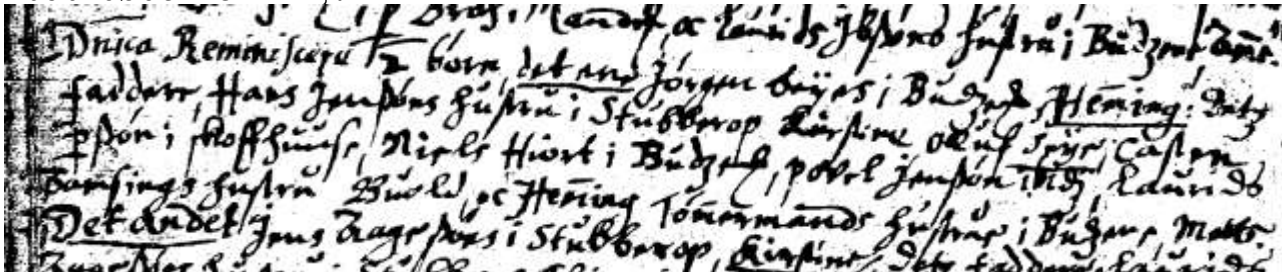
(1) Kirkebøger for Magleby sogn:
1655 begravet søn Hemming:

1655 trol. Jørgen Hemmingsen Seve og Kirstine Jørgensdatter:

1656 døbt Hemming:

(2) Lensregnskaber, Stegehus Len:

Kvægskat 1657, Budsemarke.

Jørgen Seve:

15 heste, køer og ungvæg, 34 svin, faar og lam, 3 bistokke.

Skat 1 rd. 4 mk. 3 sk.

1660, 24.juli, Budsemarke.

Jørgen Seve:

1 gaard, 1 mand,

5 heste, 7 køer, 6 faar.

Kommission af 13.dec.1660, Budsemarke.

Jørgen Seve saet 2 td. rug, 3 td. byg, 1 skp. ærter.

Landgilde 2 skp. rug, 3 skp. byg.

(1) Kirkebøger for Magleby sogn:

1663, 23.maj stod Kirsten Pedersdtr., som var Christopher Baltzersen landsdommers amme, aabenbare skriffte, een salig ungkarl i Budsemarke Hans Hansen Seye, som da begge tiende i forneffne Budsemarke hos Jørgen Seye, och haffuer afflet et barn med huer andre.

1669, 19.dec. begravet Niels, Jørgen Seyes svoger af Bøssemarke.

(3) Møns amtsregnskaber:

Skattemandtal 1674, bønders børn og andre tjenestefolk.
Budsemarke.

Jørgen Seye og hustru Kirstine.

Hemming

søn

Maren Pedersdatter

tjenestepige

Maren Albredsdatter

tjenestepige.

(4) Diverse sager vedr. Møn og dens inddeling til ryttergods:

Specifikation over besætninger m.v. 1685.

Budsemarke, Jørgen Seyes:

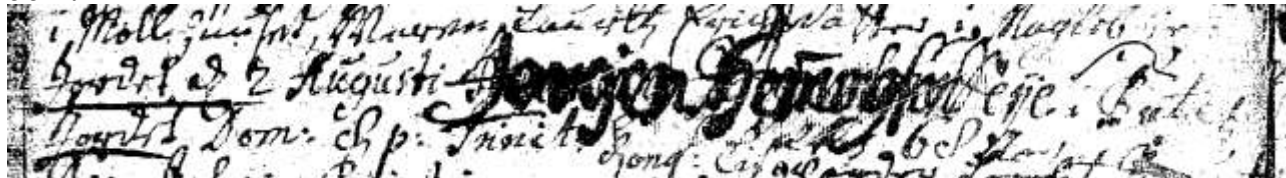
4 td. rug, 4 td. byg, 2½ td. aur, 2 skp. erter,

4 heste, 4 hopper, 1 føl, 7 køer, 4 kalve, 7 faar,

5 lam, 8 svin, 10 høns, 31 gæs, 45 fag hus.

(1) Kirkebøger for Magleby sogn:

1693, 2.aug. begravet Jørgen Hemmingsen Seye i Bøssemarke - 68 aar:

(6) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

XII. 2243.280.

Kommission af 14.feb.1691 til at undersøge forskellige forhold vedrørende livgardens kvarterer og bøndernes tilstand på Møn.

Bind 1. Opgørelse over besætninger før garden kom.

Budsemarke.

Jørgen Seye:

14 bæster, 12 køer, 4 stude, 3 ungstude, 20 får, 12 svin, 4 gæs.

(1) Kirkebøger for Magleby sogn:
1696, 7.feb. trol. Christen Hansen i Keldbylille og Kirsten Jørgensdtr. i Bøssemarke, sal. Jørgen Seyes efterleverske:

(7) Opmålingsforretninger og hartkorns beregninger angående Møn og Bogø:

Jordebogen for 1697.

Budsemarke.

Jørgen Seie, nu Christen Hansen.

Hartkorn: 5 td. 1 skp.

6 bæster, 4 kiør, 8 faar.

Bygning: søndre 18 fag, vester 6 fag, nordre 20 fag, ialt 44 fag.

Opmålingsforretning fra 1697.

Bøssemarke.

Gaard nr. 23: Jørgen Seye, nu Christen Hansen.

Mandemarke, gaard nr. 26: Hemming Jørgensen Seye.

(6) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

XII. 472.9.

1697. Almindelig eller generel klagemål og besværing fra hver sogn eller treading på Møn. 1 bd.

No. 5, folio 25-32, fra Magleby sogn.

Klage med 60 punkter.

Dateret Magleby, 4.maj 1697.

Blandt underskrivere:

Hans Seye
Niels Jespersen,
Svend Larsen,
Peder Raa,
Hemming Seye,
Hans Hansen Seye,
Christen Hansen,
Jørgen Hansen,
Lars Nielsen.

(6) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

No. 6, folio 33-35, fra Magleby sogn.

Klage med 18 punkter.

Dateret Magleby, 8.maj 1697.

Blandt underskrivere: Niels Jespersen,
Peder Raa,
Laurits Nielsen, Søemarke,
Peder Laursen,
Peder Aagesen,
Hans Lauridsen Seye,
Marcus Hemmingsen,
Hemming Seye - med egen hånd,
(øvrige med bomærke).

No. 13, folio 65-68.

Budsemarke, Stubberup, Søemarke, Busene, Mandemarke.

Højædle og velbårne herrer kongelige Commisarier.

Her er en liden specificaton på hvis som vi fattige mænd i Magleby sogn af underofficerne såvel som af gemene gardere er vederfaret på Nyegaard eller andre steder, som vi til arbejde af vore huse var uddrevne:

1. Hvem af os der var blevet meget ilde medhandlet med hug og slag.
2. Hvem af os der har forkørt vore bæster, så de var døde straks efter de besværlige ting de måtte slæbe og trække med.
3. Hvad vi har udgivet til en stor hest som vi havde i sognet i 5 år.

Budsemarke.

Kvartermester Casper Køning, som nu er kornet under Major Lützaus kompagni, kom en gang ind til sal. Jørgen Seye, og af fri forsæt brød 2 de af hans døre op, og slog 2 de øltønder i stykker, så øllet løb ud på gulvet.

Samme gang havde han tvende korporaler med sig, som var korporal Biermann og korporal Rabe, og skete det foruden nogen given årsag, udi mandens fraværelse.

(6) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

No. 18, folio 82-83.

Magleby sogn.

Tredingsfogden Lauridts Hald (ane nr. 1498) og sal. Jørgen Seyes enke havde engang en seng ude på Nygaard et halvt år, og derudover blev sengeklæderne ganske fordærvede.

Tilmed mistede sal. Jørgen Seyes enke 1 hørgarns lagen og et pudevår, som hun aldrig fik noget vederlag for.

Nok havde sal. Jørgen Seyes enke selv en seng ude på Nygaard 1 helt år, og der hun fik den tilbage igen var klæderne ganske i stykker og slet fordærvede; og der kom garden som nødte os til at vi måtte levere vore klæder fra os til Nygaard.

Underskrevet af blandt andre Christen Hansen.

472.10.

1697. Particulair klagemål og besværinger fra bønderne på Møn om det som - - skal være graveret - mod forordninger og regler. 1 bd.

No. 143 B. Budsemarke.

Højædle og højvelbårne herrer kongelige Majestæts Commissarier (= kommissærer), vores gunstige patroner.

Vi underskrevne mænd har opbjerget på kongelige majestæts vegne 15 møllesten, som blev fragtet for en skipper ved navn Jonas Nyemand, som strandet her for landet med alt hvis han havde.

For samme 15 møllesten har kongelige majestæts ridefoged Christian Arentsen lovet os billig bjergeløn.

På kongens vegne har han derfor givet seksten rigsdaler 2 Mk., hvorfor vi har haft stor besværing med at tage dem op på havets bund på en favn vand, og har forstrakt vore heste til at bjerge dem på land med.

Dette arbejde har vi været 12 mand om at bjerge dem.

I lige måde gives os så til kende for de højædle herrer at samtlige Magleby sogns mænd har hugget kongelige majestæts "Seckepibe" op som strandet her under klinten, og kørt det til Steege til ridefoged Christian Arentsen, som han har tvunget dem til at ophugge tillige med andre sognemænd, og kørt det til Steege uden nogen bjergeløn.

Hvis jern som der i skibet befandtes, stort og småt, bolte og søm der fandtes i, har kongelige majestæts ridefoged Christian Arentsen's tjenere stået på vraget at annamme hver spiger og søm, som blev hugget ud af bijnderne, så vel som en tømmermand var tilsat af ridefogden at have opsyn, at tømmeret blev således ophugget, at det kunne blive til nogen nytte.

Tillige med Laurs Hald og Anders Bechmand har været tilsat at stå dagligdags over bijnderne og set til med dem at de intet bortstjal af spiger eller søm; og bøndernes lommer blev visiteret af ridefogdens tjenere ved aften, når bijnderne gik af vraget.

Dette befindes i sandhed som vi underskrevne mænd vedstår med vores egne hænders underskrift.

Vi forbliver de høje herrers allerunderdanigst ydmygeligst skyldigste tjenere altid.

Budsemarke, d. 9.maj 1697.

Laurids Hald, Anders Bechmand, Christen Hansen, Niels Hansen, Oluf Nielsen.

(6) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

No. 146.

Anlangende kvartalsskatten som angår fra nov. 96 til feb. 97 beregnet dem, som intet i den tid garden har udgivet, er beregnet årlig af en tønne hartkorn fem Slettedaler, som vi fattige mænd umuligt kan udgive, eftersom der intet i vores fattige bo befindes til den påkrævede kvartalsskat, som nu af os skal betales, og trues med streng påfølgende eksekution på deres jorddrivelse. Herfor årsages vi forarmede fattige mænd af samtlige Magleby sogns at andrage vores nøds andragelse for de højædle herrer i allerdybest underdanigste ydmyghed, at de ville os fattige mænd i nåde anse vores armod nogen hjælp og forhjælpe os med deres nådige bøn for os til vor nådige kongelige majestæt, at vi måtte blive benådet på denne hårdt pålydende kvartalsskat, eftersom vi ingen midler ved til skattens udlæg, med mindre de vil tage i stedet for skatten af vores fattige kreaturer, kvæg og bæster, som hos os befindes.

Jørgen Michelsen, Rasmus Rasmussen, Rasmus Olufsen, Saxe Svendsen, Rasmus Jørgensen, Christen Hansen.

No. 152.

Højædle og højvelbårne herrer kongelige Majestæts Commissarier.

Jeg fattige mand andrager for de højædle herrer den store uret, som jeg, tillige med en anden ungkarl, nemlig Curt Jepsen, er vederfare af ridefogden Christian Arentsen, der jeg var 21 år gammel, idet han tog mig fra min gamle stakkels fader, ved navn Hans Christensen, boende i Taastrup.

Den anden karl blev også tvunget til de 1½ ødegård i Tøvelde ved midsommers tid, og ridefogden ved bøndernes arbejde havde ladet jorden beså til de 1½ ødegård; men der kornet var indhøstet, måtte vi straks udtærsk kornet, og en del af det måtte vi levere til garderne i deres beholdning, hvad de skulle have af gårdene. Det øvrige måtte vi føre til Stege, at levere det på magasinhuset. Også havde han leveret os 3 gamle bæster, og et ungt, som vi skulle harve vintersæden i jorden med, når den af bønderne var drevet.

Der nu kornet alt sammen var udtærsket, og vi fattige karle havde ganske intet til at fortære, og det var noget vel langt fra vore forældre, thi nødtes vi til af hungers nød at gå hjem til vore forældre om noget til livets ophold, thi ridefogden ville ingenlunde hjælpe os med noget til gårdenes fornødenhed og til vores ophold; da lod han os ved tredingsfogden, Niels Andersen, tillige med sin egen tjener indføre til Steege påskeaften.

Og der vi kom til Steege, da lod han os sætte i arrest hos gevalgeren, og sad vi der så i 8 samfulde dage.

Da kom min fader, tillige med den anden karls stiftfader, til ridefogden, og hørte om der var ikke råd til at vi måtte komme ud af arresten.

Da gav han os løs, og tvang os så til en anden ødegård, som var forsidt og ganske øde, i den samme by som vore forældre boede; og den gård måtte vi tage foruden nogen tilsætning.

De to gamle bæster, som jeg fik til den gård vi var først tilsat, de døde kort derefter, så gamle var de, som jeg lovligen kan bevise.

Og var vi begge ved den gård, som vi sidst måtte antage, indtil på 5 te år.

(6) Rentekammer I, vejl. Arkivregistraturer fortsat:

Og straks der vi kom til den, da måtte vi give hver af os til garden 15 Mk til stand-kvarters penge.

Medens vi var ved den samme gård, da opbyggede vi 15 fag hus, tilmed lod vi opsætte en esse og en bagerovn, med alt som hører til en ildhuslænge.

Vi nød ikkun ganske ringe hjælp af ridefogden til samme gårds opbyggelse, men måtte tilskaffe os hjælp hvor vi den bedst kunne bekomme.

Og der jeg fattige karl overgav min del af gården til den anden karl, måtte jeg give ham halvgårdens tilsætning, med fuld sæd, 2 de bæster, som jeg købte for mine egne penge, og andet mere som vi selv indbyrdes kunne komme til rette om.

Og der jeg kom til den gård i Budsemarke, som jeg nu ibor, da måtte jeg give ridefogden Sr. Christian Arentsen 16 Sl.dlr. til gårdfæstning, som jeg udi al sandhed kan bevise. Og han har ikkun skrevet i fæstebrevet 3 Sl.dlr.

Af denne min allerunderdanigste indgivelse kan de højædle og velbårne herrer vide, hvorledes at ridefogden Sr. Christian Arentsen har holdt hus med mig fattige mand.

Jeg allerydmygst vil have de fromme herrer den gode Gud i vold befalet.

Budsemarke, d. 9.maj 1697.

Af de højædle og velbårne herrer allerunderdanigst og beredvilligst.

Christen Hansen.

(5) Justitsprotokoller, Mønbo Herred:

Udbetaling af erstatninger efter von Plessen i 1708-1709.

Budsemarke , gaard nr.23.

Hartkorn: 5 td. 1 skp.

Jørgen Seje ved gaard i 11 aar, erstatning 8 rd. 2½ sk.

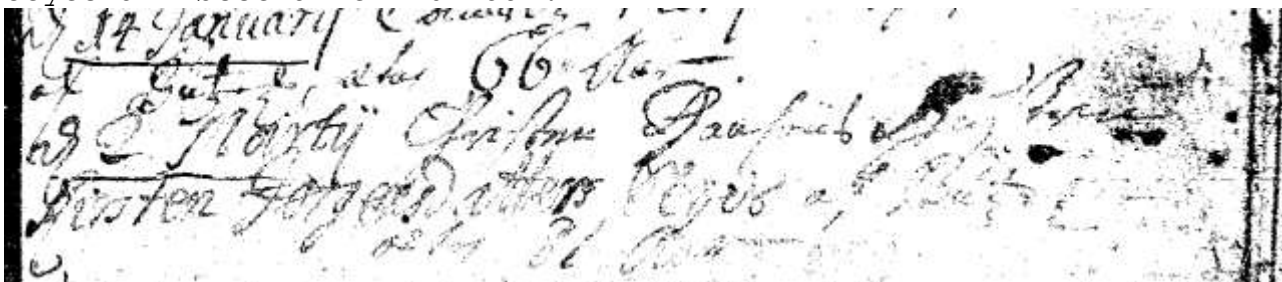
Christen Hansen ved gaard i 1 aar (1696-1697), erstatning 0 rd. 4 mk. 6 sk.

Jørgen Seje er død, hans hustru hafver nu til ægte Christen Hansen ibm. Hun tager det halve, 4 rd. 0 mk. 1 1/4 sk., og Jørgen Sejes søn og arving, Hemming Seje i Mandemarke den anden halve part. Christen Hansen mødte paa sin hustrus vegne. Han stod i restands til Hs. maj. med april quartal 1708 med 5 rd. 0 mk. 12 sk., hvorpaa disse 4 rd. 0 mk. 1 1/4 sk. blef afskreven, saavel og de ham her tilfaldne ved dito sted 4 mk. 6 sk.

Hemming Seje mødte self og imodtog de ham tilkommende 4 rd. 0 mk. 1 1/4 sk.

(1) Kirkebøger for Magleby sogn:

1712, 2.mar. begravet Christen Hansens hustru Kirsten Jørgensdtr. Seyes af Bøssemarke - 81 aar:

1712, 15.apr. trol. Christen Hansen af Bøssemarke og Boel Cathrina Christiansdtr. af Stubberup.

Forlovere: Hemming Jørgensen Seye, Jeppe Lauridsen Hald:

